

Baranek z chorągiewką

Znak Chrystusa Zmartwychwstałego. Na chorągiewce jest umieszczony krzyż oraz napis „Alleluja”, wyrażający radość ze zwycięstwa życia nad śmiercią oraz pokonania grzechu. Symbolika baranka ma głębokie korzenie biblijne: w Starym Testamencie w opisie ucieczki Żydów z Egiptu – gdy Izraelici naznaczyli odrzwia swych domów krwią spożytego baranka – czy w charakterystyce Sługi Jahwe, w Nowym Testamencie, gdy Chrystus zostaje nazwany Barankiem Bożym, a w Wielki Piątek dokonuje odkupienia ludzi za cenę własnej krwi. To także symbol łagodności, niewinności i ofiary. Wierzono, że baranek wielkanocny zapewni domownikom przychylność sił natury i ochroni przed klęskami.

Jajko

Starożytny symbol nowego życia, przesiąknięty w mitologii odniesieniami do czterech żywiołów: skorupka – ziemia, białko – powietrze, żółtko – ogień, a białko – woda. Jajko jest znakiem początku życia i odrodzenia. Podobnie jak baranek wielkanocny, oznacza triumf życia nad śmiercią. Uchodzi także za metaforę życia ukrytego oraz siły istnienia. Kiedyś jaj nie spożywano przez cały Wielki Post i powracały na stoły dopiero na Wielkanoc. Dzielenie się jajkiem ma charakter braterski i służy umocnieniu więzi rodzinnych. Zwyczaj malowania jaj wywodzi się z pogańskiego święta Jare, rozpoczynającego wiosnę, a swoją symbolikę mają tak zdobienia – np. szlaczki oznaczają nieśmiertelność – jak i barwy, np. brąz – pomyślność w rodzinie, a czerń i biel – pamięć o zmarłych. Święconym jajkiem dotykano zwierzęta domowe, by uchronić je od chorób, a skorupki rozsypany wokół domu i zakopywano w narożnikach pola, co miało zapewnić urodzaje.

Chleb

Pamiętka rozmnożenia chleba na pustyni, którym Jezus nakarmił swoich słuchaczy. Symbolizuje pokarm dla duszy, czyli Ciało Chrystusa – który powiedział o sobie: „Ja jestem chlebem życia. Kto do Mnie przychodzi, nie będzie łaknął...” – i powszedni pokarm dla ciała, niezbędny do życia, co znalazło odzwierciedlenie w modlitwie „Ojcze nasz”. To znak przeistoczenia dokonanego w obecności apostołów w Wieczerniku w Wielki Czwartek, uobecnianego w Eucharystii. Chleb jest symbolem pomyślności, dostatku, obfitości i sytości, a wyraża pragnienie przyjęcia Komunii św. Do koszyka ze święconką wkładamy zazwyczaj kromkę chleba.

Wędlina

Jest symbolem baranka, którego Izraelici zabijali i spożywali rodzinnie w święto Paschy. Przed laty, gdy mięso spożywano sporadycznie, bo było drogie, uchodziło za oznakę dostatku. Ma zapewnić dobrobyt, zdrowie i płodność. Do koszyka ze święconką wkładamy zazwyczaj kawałek szynki albo kielbasę.

Ciasto

To oznaka sztuki, więc najlepiej jeśli jest to wypiek domowy – babka czy mazurek – będący wyrazem naszych umiejętności. Ale to także symbol niekształtowanej materii przemienionej w formę doskonałą. Jego słodycz jest nagrodą za wytrwanie w umartwieniach w czasie Wielkiego Postu i zwiastunem Królestwa Niebieskiego: „skosztujcie, jak dobry jest Pan” (Ps 34, 9).

Chrzan

Ostry smak i zdolność wyciskania łez sprawiły, że jest symbolem gorzkości Męki Pańskiej, zwieńczonej słodyczą Zmartwychwstania. Oznacza ciężką fizyczną, ludzką siłę i żywotność. Wierzą, że zapobiega nieszczęściom i obojętności, więc dodano go do święconki, by zapewnić pokój w życiu rodzinnym.

Sól

Ten życiodajny minerał towarzyszy człowiekowi od zarania dziejów. Nadaje potrawom smak, a dzięki właściwościom konserwującym chroni je przed zepsuciem. I dlatego Chrystus mówił, że jako jego uczniowie mamy być „sólą ziemi”. Sól jest symbolem prostoty życia, samego sedna istnienia, sił moralnych i duchowych, oczyszczenia oraz prawdy. Wierzą, że chroni przed chorobami i odstrasza siły nieczyste.

Inne składniki święconki

Składników święconki bywa więcej, a różnice wynikają z tradycji regionalnych. W koszykach pojawia się więc również:

ser – oznaka harmonii między człowiekiem a siłami przyrody,

pieprz – symbolizujący gorzkie zioła,

naczynie z wodą – symbol Ducha Świętego,

zajączek – kojarzony z płodnością i odrodzeniem przyrody, a że śpi ponoć z otwartymi oczami, więc to on miał pierwszy zobaczyć Zmartwychwstałego,

kurczaczek – powiadano kiedyś, że Chrystus wstał z grobu „jak kurczę z jaja”.